VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 68)**

z dnia 10 maja 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 68)

10 maja 2017 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Gawłowskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody;

– propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2018 rok;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Agnieszka Chilmon** dyrektor Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska, **Anna Krzywicka** dyrektor Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli, **Dominik Gajewski** przedstawiciel Konfederacji Lewiatan.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Bogusława Kram** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Krzysztof Karkowski**, **Sławomir Osuch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Uprzejmie proszę o zajmowanie miejsc. Rozpoczynamy posiedzenie Komisji z drobnym opóźnieniem związanym z przesunięciem rozpoczęcia obrad Sejmu. Bardzo serdecznie witam wszystkich przybyłych na dzisiejsze posiedzenie Komisji, w tym przypadku dyrektorów: panią Agnieszkę Chilmon – dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Środowiska, oraz panią Annę Krzywicką – dyrektora Departamentu Środowiska w Najwyższej Izbie Kontroli. Serdecznie witam wszystkich pozostałych gości. Witam panie i panów posłów. Porządek obrad został państwu wcześniej dostarczony. Czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Przystępujemy do rozpatrzenia uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody. Czy senator sprawozdawca jest obecny na sali? Nie widzę, ale to nam nie przeszkadza w prowadzeniu obrad w żadnym wymiarze. Ja tradycyjnie będę pytał o uwagi w kolejności zaproponowanych poprawek. Jeżeli nie będzie uwag, będziemy przechodzić do kolejnej poprawki.

Czy są uwagi do poprawki nr 1 lit. a? Czy pani dyrektor, czy ministerstwo ma jakąś uwagę?

Dyrektor Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska Agnieszka Chilmon:

Wolałabym wypowiedzieć się na końcu, już do całości.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dobrze, dziękuję bardzo. Jeżeli nie ma uwag, to przyjmujemy…

Głos z sali:

Sprzeciw.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Jest sprzeciw. Wobec tego przystępujemy do głosowania. Jeszcze Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator Krzysztof Karkowski:

Biuro Legislacyjne chciało zaproponować, zgodnie z przyjętą praktyką i przepisami, żeby poprawkę rozpatrywać w całości, bez dzielenia na litery, ponieważ jest to poprawka Senatu i powinna być głosowana łącznie, jako całość.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dobrze. Za chwilę przegłosujemy całość, ale jeszcze zapytam o lit. b. Czy są jakieś uwagi do poprawki nr 1lit. b? Nie słyszę. Zatem przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 1? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Sekretarz Komisji Bartosz Bąk:

Za 11 posłów, 6 przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Zatem Komisja opiniuje pozytywnie i rekomenduje przyjęcie senackiej poprawki nr 1. Przechodzimy do poprawki nr 2. Czy są jakieś uwagi do poprawki nr 2? Nie słyszę. Rozumiem, że rekomendujemy przyjecie poprawki nr 2. Poprawka nr 3. Czy są uwagi do poprawki nr 3? Nie słyszę. Rekomendujemy przyjęcie poprawki nr 3. Poprawka nr 4. Nie słyszę. Komisja rekomenduje przyjęcie poprawki nr 4. Poprawka nr 5. Czy są uwagi do poprawki nr 5? Też nie słyszę. Komisja rekomenduje przyjęcie poprawki nr 5. Poprawka nr 6. Czy są uwagi do poprawki nr 6? Nie słyszę. Komisja rekomenduje przyjęcie poprawki nr 6. Rozumiem, że nie musimy przegłosować całości. Pytałem Biuro Legislacyjne – skoro Biuro uważa, że nie musimy, to już nie będę tego poddawał pod głosowanie.

Zgłasza się pan poseł, proszę.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15):

Zgłaszam sprzeciw wobec całej ustawy proponowanej przez Senat.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Proszę, żeby Biuro Legislacyjne wytłumaczyło procedurę.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15):

Już rozumiem.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Tak? Generalnie na tym etapie nie można już zgłosić sprzeciwu do projektu. My tylko rozpatrujemy poprawki i rekomendujemy je Sejmowi. Nasza rola w zasadzie już się zakończyła w przypadku tej ustawy. Musimy tylko wybrać posła sprawozdawcę. Zakładam, że będzie to pani poseł Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Jak trzeba, to tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Pani poseł wyraża zgodę. Jeszcze pani dyrektor chciała zabrać głos. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu w MŚ Agnieszka Chilmon:

Bardzo dziękuję. Dzień dobry. Ja tylko krótko chciałam przedstawić stanowisko Ministerstwa Środowiska. Zresztą ono było już prezentowane wcześniej. Tak więc, z upoważnienia pana ministra Szyszko chciałam tylko zwrócić uwagę, że Ministerstwo Środowiska podtrzymuje swoje dotychchczasowe stanowisko, iż zaproponowane rozwiązania, które weszły w życie od 1 stycznia, są najbardziej optymalnymi. Propozycje tu zgłoszone jakby zwiększają obciążenia obywateli i jednostek samorządu terytorialnego. Choćby co do tego, iż te 5 cm wydaje się niezasadne, bo obywatele będą zmuszeni częściej uczestniczyć w procedurze zgłoszenia, a jednostki samorządu terytorialnego również przy oględzinach.

Przypominam też, że jest dokument opracowany przez Instytut Badawczy Leśnictwa, na podstawie którego sądy w chwili obecnej określają średnicę pniaka czy wieku pniaka, co służy do wyliczenia kar i grzywny. Tak więc, te 130 cm jest bardziej optymalne niż 5 cm.

Chcę też zwrócić uwagę, że termin 1 miesiąca do wydania rozporządzenia, pod kątem cyklu legislacyjnego i konieczności zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, jest po prostu mało realny do zrealizowania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dobrze, dziękuję bardzo. Rozumiem, że to jest już opinia post factum. Na tym kończymy punkt pierwszy. Przystępujemy do punktu drugiego porządku obrad, czyli rozpatrzenia propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na rok 2018. Przypomnę tylko państwu, że Komisja przedkłada tylko propozycje tematów, a te propozycje ostatecznie zostaną zredagowane i przedłożone przez Komisję do Spraw Kontroli Państwowej. My tylko i wyłącznie wyrazimy swoje propozycje. Wcześniej zwróciliśmy się, przez sekretariat, do państwa z prośbą o złożenie propozycji. W sumie zgłoszono trzy tematy. Przeczytam je i ewentualnie otworzę dyskusję.

Temat pierwszy – „Sensowność i efektywność wykorzystania środków na budowę przydomowych kanalizacji oczyszczalni ścieków w województwie małopolskim na przykładzie gminy Wieprz”. Tę propozycję zgłosił pan poseł Józef Brynkus.

Temat drugi – „Wykorzystanie środków finansowych w Krakowie w programach obniżenia niskiej emisji”. To propozycja zgłoszona przez pana posła Bogusława Sonika.

Temat trzeci – „Działania w sprawie Puszczy Białowieskiej prowadzone i zlecane przez Ministerstwo Środowiska i podmioty nadzorowane”. Ta propozycja została zgłoszona przez panią poseł Gabrielę Lenatrowicz.

Czy są jeszcze jakieś propozycje, które panie bądź panowie posłowie chcielibyście abyśmy rekomendowali Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, w tej sprawie? Nie słyszę. Mam pytanie…Zgłasza się pani dyrektor, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli Anna Krzywicka:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo. Ja tylko chciałam zwrócić uwagę, że jeśli chodzi o pierwszy punkt dotyczący wykorzystania środków na budowę przydomowych… rozumiem, że chodzi o oczyszczalnie ścieków, a nie kanalizacji, tak? Otóż przeprowadzaliśmy taką kontrolę, jeśli chodzi o podłączenia do kanalizacji, w 2015 r., w ramach których były również przeprowadzane badania dotyczące przydomowych oczyszczalni ścieków. W tym roku również Zielona Góra przygotowała taką informację. Wniosek z tej kontroli był tego rodzaju, że gminy w ogóle nie mają pojęcia, jeśli chodzi o liczbę przydomowych oczyszczalni ścieków. I ten obowiązek leży jakby po stronie gminy. Ja rozumiem, że tu chodzi o środki finansowe. Natomiast, de facto sensowności wykorzystania nie możemy badać, ponieważ to jest celowość. My, jako Najwyższa Izba Kontroli, nie możemy – zgodnie z ustawą – badać w samorządach celowości. A sensowność łączy się z celowością.

Jeżeli chodzi o drugi temat, to w 2014 r. Delegatura NIK w Krakowie robiła dużą kontrolę dotyczącą ochrony powietrza. Obecnie, w 2017 r. (w trzecim i czwartym kwartale) będzie przeprowadzana duża kontrola związana również w ochroną powietrza przed zanieczyszczeniami, którą będzie koordynowała Delegatura NIK w Krakowie. W tej kontroli, która jest koordynowana ogólnie przez NOK Holandii, weźmie udział 15 czy też 17 państw europejskich. Tak więc, to jakby wpisuje się w ten drugi zgłoszony temat. Natomiast trzeciego tematu nie badaliśmy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł pewnie chciałby odnieść się do uwag, bardzo proszę.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15):

Ja będę optował za tym, żeby jednak przeprowadzić taką kontrolę. Tu nie chodzi tylko o celowość wydatkowania, ale także o prawidłowość wydatkowania tych funduszy. Problem polega na tym, że nie rozumiem funkcjonowania pewnych instytucji (np. Najwyższej Izby Kontroli), które badając prawidłowość wydatkowania nie zwracają uwagi na to, że zadania wykonywania przez samorządy są całkowicie bezsensowne, nieuzasadnione. No, jeżeli gmina posiada np. własną oczyszczalnię ścieków, z której może skorzystać, a zamiast tego decyduje się, żeby zrobić na złość innej gminie (bo tak to trzeba nazwać), na inny sposób skanalizowania, całkowicie nieuzasadniony – także warunkami geo-

graficznymi – to trzeba po prostu zmienić zadania i charakter funkcjonowania wspomnianych instytucji kontrolno-nadzorczych. I jeżeli tej celowości wydatkowania nie sprawdzimy – ona zresztą sama wyjdzie – to przynajmniej sprawdźmy prawidłowość wydatkowania środków w tym zakresie. Bo mam świadomość, że to jest problem, który, w odniesieniu do tej konkretnej gminy, jest potrzebny do zbadania.

Jeśli chodzi o RIO to w tym przypadku ma ona całkowicie inny sposób funkcjonowania. Ma inne zadania, a poza tym nie spełnia, w odniesieniu do tej gminy, swoich funkcji kontrolnych. Dlatego potrzebny jest inny podmiot, który rzetelnie do tego podejdzie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Bąk.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Pan mówi o jakimś przypadku indywidualnym.

Poseł Józef Brynkus (Kukiz15):

Tak.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

To dlaczego to podciągać pod system? Proszę zgłosić ten przypadek do Najwyższej Izby Kontroli, bo przecież każdy ma takie prawo. Natomiast nie sądzę, żeby było konieczne abyśmy taką sprawę stawiali jako temat rekomendowany przez Komisję. I taki wniosek stawiam. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze raz pani dyrektor.

Dyrektor departamentu NIK Anna Krzywicka:

Szanowna Komisjo, ja tylko mam prośbę, żeby ten temat doprecyzować. Bo nie ma „przydomowych kanalizacji oczyszczalni”. I jeszcze jedna kwestia. Trzeba zwrócić uwagę na ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która mówi, że w przypadku kiedy ze względów technicznych lub finansowych wydatki są zbyt wysokie, to wtedy każdy może wybudować sobie przydomową oczyszczalnię ścieków. To jest bodajże art. 5 tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Mamy propozycję pana przewodniczącego Bąka i rzeczywiście jest to sprawa indywidualna. Chyba, że ten temat przeredagowalibyśmy. Jednak te kontrole w sprawie przydomowych oczyszczalni ścieków były już wykonywane. Nie pamiętam tylko, czy są już raporty w tej sprawie. Otóż są.

Rozumiem, że panu posłowi zależy na zbadaniu tego konkretnego przypadku, więc rzeczywiście lepiej byłoby indywidualnie zgłosić ten temat do Delegatury NIK w Krakowie. Dodam, że gdyby nie było w ogóle kontroli w tym zakresie, to proponowałbym przeredagowanie tematu w zakresie szerszym, przy uwzględnieniu tej gminy. Skoro jednak kontrole były, a temat dotyczy tylko tej konkretnej sprawy, to poprosimy o raport – tu zwracam się do sekretariatu, żeby pan poseł go otrzymał – a pana posła proszę, żeby zwrócił się bezpośrednio do Delegatury NIK w Krakowie o zbadanie sprawy w tej gminie.

Proponuję, abyśmy rekomendowali dwa tematy kontroli. Pierwszy dotyczący kontroli wykorzystania środków finansowych w programach obniżania niskiej emisji, ze szczególnym uwzględnienie miasta Krakowa. Bo tu zakres chciałbym jakby rozszerzyć i pozostawić NIK decyzje, jakie jeszcze miejscowości i gdzie przeprowadzić takie kontrole. Najwyższa Izba Kontroli ma swoje własne rozpoznania, więc nie tylko Kraków warto – tak myślę – sprawdzić.

Drugi temat dotyczy kontroli działań prowadzonych i zlecanych przez Ministerstwo Środowiska i podmioty nadzorowane w sprawie Puszczy Białowieskiej. Te tematy zgłosimy do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Bo to nie my będziemy redagować ostateczny zakres tematów zgłoszonych przez Wysoką Izbę, przez Sejm, tylko Komisja do Spraw Kontroli Państwowej. My tylko proponujemy tematy. Jeżeli byłaby zgoda

powszechna, to potraktuję to jako uzgodnienie wspólne Komisji. Jeżeli jest taka zgoda, to rozumiem, że nie muszę tego poddawać pod głosowanie, tylko tak to zredagujemy. Dziękuję.

Jeszcze pan poseł w punkcie, jak rozumiem, wolne wnioski, którego nie było, ale proszę bardzo.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Panie przewodniczący, w październiku, a więc kilka miesięcy temu odbyło się wyjazdowe posiedzenie Komisji odnośnie zbiornika Racibórz. Zaproponowałem wtedy dezyderat. Mamy, dzięki Bogu, maj – no i…? No, właśnie.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Oczywiście mogę wprowadzić taki punkt, tylko ten projekt dezyderatu nie odnosi się… on ma wymiar bardzo personalny, a nie odnoszący się do sprawy. Mówiąc szczerze, nie bardzo wiem co z tym zrobić.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Po prostu wprowadzić ten punkt pod obrady Komisji, a wtedy będziemy dyskutować.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Dobrze. Wobec tego tak zrobimy na następnym posiedzeniu Sejmu. Wtedy spróbujemy rozpatrzyć projekt dezyderatu w tej sprawie. Jeszcze pani poseł Lenartowicz.

Poseł Gabriela Lenartowicz (PO):

Proponowałabym, aby w tym zakresie rozszerzyć to o informację bieżącą na temat sytuacji zbiornika. Jest bowiem ogłoszony przetarg w tej chwili. On wzbudza szerokie zainteresowanie, gdyż ma taki zakres i takie kryteria, które były przedmiotem ostrej krytyki, m.in. właśnie pana posła Sobierajskiego. Ten przetarg jest jakby zaprzeczeniem deklaracji, które wtedy na tym posiedzeniu Komisji padały. Na pewno zapoznamy się z uzasadnieniem i warunkami dlaczego to zostało tak przygotowane, a nie inaczej. Myślę, że to byłoby interesujące dla wszystkich.

Przewodniczący poseł Stanisław Gawłowski (PO):

Zawsze warto wiedzieć, więc jeżeli są tego typu propozycje, to zwrócę się do ministra o przygotowanie informacji bieżących dotyczących budowy zbiornika w Raciborzu. Czy jeszcze są jakieś uwagi? Nie ma. Zamykam posiedzenie Komisji i do zobaczenia jutro.